کوردبوون؛ زمانی کۆژان و ئاوەدانی.. دانا حەمید

لە سنوورەکانی بەدەنگیدا، کوردبوون بریتییە لە ناڵەی چیاکان،
کاتێک باران بە شێودا دەبارێت و هەناسەی شاخەکان دەبێتە هەور و مێژوو،
تەنیایی ئێمە بە قەد هەزاران ساڵەی کۆڵەواری و چاوەڕوانی فراوانە،
ئەی نیشتمانی بەردین، ئەی زامی هەمیشە کراوە، ئەی وشەی هەمیشە قەدەغەکراو
کوردبوون وەک بیرێکە لە قووڵایی زەویدا،
پڕ لە ئاوی ژیان و سەرچاوەی ڕەنج و عەشق، ڕەنگی جوانی،
بەڵام کوردبوون هەموو ئەوانە نییە، کوردبوون خەونێکە لە ناو خاکدا،
خەونێک کە ئەستێرەکان چاودێری دەکەن و ڕووبارەکان دەیپارێزن

سەیرکە چۆن بەردەکان دەبنە ئەستێرە، کاتێک شەو داهات،
فێرکراوین بە تاریکی ببینین، بە بێدەنگی بدوێین
کوردبوون زمانێکە کە لەژێر لێوی شاخەکانەوە هەڵدەقوڵێت،
وەک ڕووباری فورات و دیجلە، ناسنامەی ئاوێکە کە بەرەو مەرگ و ژیانەوە دەڕوات
نیشتمان تەنیا خاک نییە، نیشتمان ئەو وشانەن کە سەدان ساڵە تێیاندا هەناسە دەدەین،
کوردبوون زمانێکە کە ئاگر و شمشێر نەیانتوانی بیسڕنەوە،
کوردبوون گۆرانییەکە کە دایکان لە گوێی کۆرپەکانیاندا دەیچرپێنن،
تا بە درێژایی تەمەن نەتوانن بوونی خۆیان لەبیر بکەن، تا مردن هەر کورد بن

کوردبوون ئەو شیعرەیە کە لە سێبەری ترسدا دەنووسرێت،
کوردبوون خوێنێکە کە بەسەر خاکی چوار پارچەی نیشتمانێکدا ڕژاوە،
کوردبوون خوێنێکە کە هێشتا دەخوێنێت: "من هەم، من بەردەوامم، من ناڕۆم، ڕیشەم لێرەیە!"
کوردبوون زامێکە کە هیچ کات ساڕێژ نابێت، بەڵام وزەی ژیان دەبەخشێت
کوردبوون واتە ئەو ئێوارەیەی کە خۆر لە پشت چیای قەندیلەوە ئاوا دەبێت،
کاتێک شەوی ستەم ڕووی نیشتمان دادەپۆشێت،

بەڵام ئەستێرەی ئومێد هەر دەدرەوشێتەوە لە ئاسمانی وشەکاندا،
ئاسمانێک کە مەگەر بە پەنجەی برین بنووسرێتەوە، مەگەر بە خوێنی شەهیدان بخوێندرێتەوە

ئاخ، کوردبوون، واتە ئەو دەنگەی کە لە قووڵایی مێژووەوە هاوار دەکات،
بەڵام گوێیەک نییە گوێی لێ بگرێت، تەنیا باوەڕدارانی ڕێگای ئازادی نەبێت،
کوردبوون واتە ئەو چرپەیەی کە دایکێک لە گۆشی منداڵەکەیدا دەیڵێت:
“نەوەی شەڕانی، کچ و کوڕی چیاکانی، دووانەی خاک و خەڵکی، هەر کورد بە و کورد بمێنە”.
کوردبوون ئاگرێکە لە ناو دڵی زەویدا،
هێزێکە کە هیچ دەسەڵاتێک ناتوانێت بیکوژێنێتەوە، هیچ زستانێک ناتوانێت بیبەستێت،
کوردبوون وشەیەکە کە زیندان و زنجیری بۆ نییە،
هەناسەیەکە کە تەنانەت لە ژێر گڵەکەی شەهیدانیشدا هەر بەردەوامە

کوردبوون مۆسیقایەکە لە ناو خوێندا،
ئاوازێکە کە دەڵێ ڕەسەنەکان دەتوانن بیژەنن، گوێی هەستیار دەتوانێت بیبیستێت،
کوردبوون تاجێکە لە ئاگر،
کە شانازی و ئازاری لەسەر سەری هەر کوردێک هەیە، تاجێک کە ناتوانین دایبنێین، ناتوانین لەبیری بکەین
لە ناو دڵی ئەم مێژووە خوێناوییەدا، کوردبوون گوڵێکە کە لە ناو بەرددا دەڕوێت،
نیشانەی ژیانە لە ناو مەرگدا، نیشانەی هیوایە لە ناو نائومێدیدا،
کوردبوون واتە بەرخۆدان، واتە خۆڕاگری، واتە بەردەوامی، واتە ئازادی،
کوردبوون واتە نەمری، چونکە گەلێک کە زوڵمی لێ کرابێت، بەڵام بەرگری کردبێت، هەرگیز نامرێت

کوردبوون واتە ئەو کوڕە لاوەی کە بە بەرمالەی نوێژەوە بەرەو سەنگەر دەچێت،
واتە ئەو کچە کوردەی کە بە جلی کوردییەوە لە زانکۆی بێگانەدا سەربەرزە،
واتە ئەو پیرەمێردەی کە چیرۆکی شۆڕشەکان بۆ نەوەکانی دەگێڕێتەوە،
واتە ئەو دایکەی کە فێری منداڵەکانی دەکات چۆن بە کوردی بنووسن،

چۆن بە کوردی بژین؟
بەڵێ، کوردبوون واتە ئەو شیعرەی
کە لە نێوان دوو زریانی گەورەدا دێتە گوتن،
کوردبوون واتە ئەو نهێنییەی کە تەنیا ئەوانەی ئازاریان چێشتووە دەیزانن،
وەک ئەوانەی لە قووڵایی ئازاردا ڕووناکییان دۆزییەوە

کوردبوون واتە ئەوەی کە من لێرەم، لێرە بووم، لێرەش دەبم،
وەک چۆن چیاکان بەردەوامن، وەک چۆن ڕووبارەکان بەردەوامن،
وەک چۆن خاکی ئەم زەوییە بەردەوامە، وەک چۆن ئاسمانی ئەم وڵاتە بەردەوامە،
کوردبوون واتە بەردەوامی، واتە هەمیشەیی، واتە گەڕانەوە بۆ ڕیشەی خۆت، واتە بوونی ڕەسەن
ئاخ، کوردبوون، شیعرێکی خوێناوییە کە هێشتا تەواو نەبووە،
داستانێکە کە مێژوو بە بێدەنگی گوێی لێ دەگرێت،
بەڵام ئەمە، وەک نەوەی بەرگری، وەک کاروانی هەستانەوە،
درێژەی پێدەدەین، تا ئەو ڕۆژەی کە شیعرەکە تەواو دەبێت، تا ئەو ڕۆژەی کە دادپەروەری دەگەڕێتەوە

ڕۆژێک دێت کە دەست لە دەست، یەک دەنگ، یەک دڵ، گۆرانی ئازادی دەچڕین،
ڕۆژێک دێت وشەکان دەبنە فیشەک، شیعرەکان دەبنە چەک، بۆ ڕزگاری نیشتمان،
ڕۆژێک دێت خوێنی شەهیدان تۆوی گوڵە سوورەکانی ئازادی دەڕوێنێت،
من دەڵێم: کوردبوون واتە هەموو ئەمانە، واتە ئومێد لە ناو نائومێدیدا، واتە ژیان لە ناو مەرگدا
کوردبوون واتە ئەو هەستەی کە لە ناو دڵی هەر کوردێکدا دەجووڵێت،
کاتێک گوێی لە گۆرانییەکی کوردی دەبێت، کاتێک پێی دەنێتە سەر خاکی کوردستان،
کوردبوون ئەو شانازییەیە کە تەنیا ئەوەی کوردە دەتوانێت هەستی پێ بکات،
وەک ئەو ڕەنگانەی کە تەنها چاوی هونەرمەندێکی ڕاستەقینە دەتوانێت بیانبینێت

کوردبوون واتە ئەو زامە قووڵەی کە لە سینەماندایە، بەڵام ژیانمان پێ دەبەخشێت،
واتە ئەو ئاگرەی کە لە ناخماندایە، بەڵام گەرمیمان پێ دەبەخشێت،
کوردبوون واتە ئەو سرودەی کە لە ناو دەماندایە، بەڵام لە

زمانماندا بەدەنگە،
کوردبوون واتە ئەو چیرۆکەی کە لە ناو خوێنماندایە، بەڵام لە
پەرتووکەکاندا نەنووسراوە
کوردبوون ئاوازێکی پیرۆز و هەمیشەییە،
کە زەمان ناتوانێت بیسڕێتەوە، کە ستەم ناتوانێت بیشارێتەوە،
کوردبوون بەردەوامییە لە ناو گەردەلولی گۆڕانکارییەکاندا،
کوردبوون ڕاستییەکە کە تەنانەت بە هەزاران درۆش ناشاردرێتەوە

کوردبوون هەڵبژاردن نییە، چارەنووسیشە، کوردبوون ئەرکیشە،
کوردبوون واتە خاکێک کە لە ناو خوێندا هەناسە دەدات،
کوردبوون واتە زمانێک کە بە دڵ قسە دەکات، نەک تەنیا بە زار،
کوردبوون واتە مێژوویەک کە هێشتا نەنووسراوە، بەڵام لە ناو ڕۆحی
هەر کوردێکدا تۆمار کراوە
ڕۆژێک دێت کە دەنگی شیعری کوردی لە هەموو جیهاندا دەنگ دەداتەوە،
کە مێژووی ڕاستەقینەی کوردبوون دەنووسرێتەوە، بە دڵۆپەکانی خۆر،
بە هەناسەی چیاکان، بە فرمێسکی دایکان، بە خوێنی شەهیدان،
ڕۆژێک دێت… ڕۆژێک دێت… ڕۆژێک دێت…